

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології
Г. Ф. Морощкіна

(підпис)

22 » серпня

2024

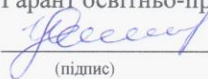
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОМЕДІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
спеціальності 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ: Чернявська Людмила Віталіївна, доктор наук з соціальних комунікацій,
професор кафедри журналістики

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології
та лінгводидактики
Протокол № 1 від "21" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри англійської філології та
лінгводидактики

(підпис) Н.О. Надточій
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) І.М. Шама
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

Зв'язок з викладачем:

E-mail: liudmylachern75@gmail.com

СЕЗН ЗНУ повідомлення: +

Телефон: 0612891259

Інші засоби зв'язку: *Zoom (за розкладом консультацій), Viber, Telegram*

Кафедра: *кафедра англійської філології та лінгводидактики, II корпус ЗНУ, ауд. 324*

1. Опис навчальної дисципліни

В умовах динамічного розвитку сучасних мас-медіа, зростання їхньої популярності, суспільної важливості та впливовості виникає нагальна потреба формування медіакомпетентності як невід'ємної складової професійної підготовки майбутніх фахівців-педагогів. Тематика курсу фокусується на актуальних аспектах функціонування медійної сфери та шляхах формування інфомедійної компетентності фахівців освітньої галузі.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у магістрантів навичок критичного сприйняття інформації в контексті сучасних соціокомунікаційних процесів, усвідомлення значущості інформаційної та медіаграмотності в глобалізованому інформаційному просторі; ознайомлення з поширеними видами інформаційного впливу та способами розпізнавання маніпуляцій, засвоєння ефективних інструментів верифікації інформації; підготовка магістра філології, майбутнього викладача іноземної мови у вищій школі, до безпечної та ефективної взаємодії із системою традиційних та новітніх засобів масової інформації, враховуючи сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Пререквізити. Вітається будь-який попередній досвід роботи з медійними джерелами інформації, оскільки дисципліна викладається на 1 курсі, у 1 сем.

Кореквізити. Курс викладається іноземною мовою (англійською) та безпосередньо пов'язаний з іншими компонентами освітньо-професійної програми: з дисциплінами «Англійська мова», «Друга іноземна мова», «Актуальні проблеми сучасної філології», «Лінгводидактика та методика викладання іноземних мов». Разом з цими дисциплінами «Інфомедійна грамотність та критичне мислення» забезпечує формування мовної та медійної компетентності здобувачів. Навички використання медійних ресурсів у професійній діяльності викладача іноземної мови апробуються впродовж виробничої практики з першої мови.

Постреквізити. Дисципліна «Інфомедійна грамотність та критичне мислення» сприяє поглибленню знань з англійської та другої іноземної мов, розвитку навичок використання CLIL-технологій та практичної комунікації другою мовою (впродовж виробничої практики з другої іноземної мови) через роботу з медійними ресурсами. Курс також сприяє поглибленню літературознавчого аспекту у рамках курсу «Актуальні проблеми сучасної філології» шляхом аналізу медійних та текстових джерел, розвитку критичного мислення та інтерпретації сучасних літературних та культурних явищ. «Інфомедійна грамотність та критичне мислення» є важливою дисципліною для формування дослідницьких навичок (робота з джерелами інформації, критичне осмислення наукових концепцій, аналіз отриманих даних тощо), необхідних для підготовки, написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Практичні заняття	20 год.	4 год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	Дистанційно, згідно з графіком: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/department/s/fif/grafik_navchal_nogo_protsestu_ta_rozklad_zanyat	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10550	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
Загальні компетентності Визначені стандартом вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні. Визначені закладом вищої освіти та освітньо-професійною програмою ЗК 14 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети із соціальною відповідальністю на основі етичних міркувань (мотивів). Спеціальні компетентності Визначені стандартом вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти СК 3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. Програмні результати навчання: Визначені стандартом вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність,	Мультимедійні та інтерактивні лекції; розв'язання проблемних завдань; аналіз медіа-кейсів; навчальні дискусії; дебати; пізнавальні ігри; виконання творчих завдань; інтерактивні (мозковий штурм, рольова гра); метод проєктів; робота в парах, міні-групах та командах; використання мультимедійних технологій (Mentimeter, Kahoot, Padlet, Jamboard, Miro, Wordwall).	Поточне усне опитування, поточне онлайн тестування, виконання творчих проєктів та індивідуального завдання (ІЗ), модульні контрольні роботи, групові та індивідуальні самостійні роботи, підсумковий тест.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. ПРН15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Критичне мислення як базова навичка сьогодення.

Розвиток інформаційного простору, сучасні мас-медіа

Поняття “критичне мислення”, його характеристики, принципи, способи застосування. Принципи когніції за таксономією Б.Блума. Факти, думки та судження. Логічний зв'язок між причинами та наслідками. SWOT аналіз, діаграма К.Ішикави (“Fishbone”): специфіка їх застосування для вирішення проблемних ситуацій.

Змістовий модуль 2. Сучасні медіа. Функціонально-прагматичні та структурно-семантичні параметри медіа тексту

Історія розвитку інформаційного простору. Види медіа та їх використання, типи медіа контенту. Традиційні та новітні медіа. Сучасний стан ЗМІ. Персональне медіаполе. Медіа як бізнес. Полікодовість медіатексту, його структура. Оперування фактами, логічність побудови. Вербальні маркери різних видів висловлювань. «Мова ворожнечі»: дегуманізація, стереотипи, упередження. Візуальна складова медіатексту. Посилання на джерела інформації, експертів, очевидців подій.

Змістовий модуль 3. Маніпулятивний вплив: ознаки та загрози.

Фейки, фактчекінг різних типів контенту

Що таке маніпуляція? Маніпуляції в медіа та пропаганда: причини й наслідки. Як розпізнати маніпуляцію: ознаки та технології маніпулятивного впливу. Фейк як механізм інформаційної маніпуляції: основні риси та загрози. Створення та спростування фейків. Важливість фактчекінгу та його ефективні інструменти. Застосування інструментів перевірки інформації.

Змістовий модуль 4. Цифрова грамотність у медіапросторі. Онлайн інструменти діалогового спілкування та навчання

Ключові принципи цифрової медіаграмотності. Оптимізація ефективності онлайн пошуку інформації. Онлайн інструменти діалогового спілкування: месенджери, сервіси відеозв'язку. Онлайн ресурси у навчанні іноземних мов: дистанційні платформи, інструменти Google, інструменти онлайн опитувань, тестувань і оцінювання. Етика соціальних мереж. Інструменти ІІІ. Основи кібербезпеки.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Критичне мислення як базова навичка сьогодення 1. Information era and thinking styles. 2. Critical thinking: definition, characteristics, and principles. 3. Principles of cognition. Bloom's Taxonomy. 4. How to improve critical thinking skills..	2	1	1 раз на 2 тижні /тиждень 1
Лекція 2	Тема 1. Історія розвитку інформаційного простору. 1. Media: definition, functions. 2. The history of major media formats (Pre-Industrial, Industrial, Electronic, Information ages of media). 3. Types of media. New and traditional media. 4. Mass media as business.	2	1	1 раз на 2 тижні/тиждень 3
Лекція 3	Тема 1. Функціонально-прагматичні та структурно-семантичні параметри медіатексту. 1. Media text: definition and types. 2. Types of media content. 3. Fact, opinion, reasoned judgment. 4. Quantitative and qualitative analysis of media text. 5. Framework for media text analysis.	2	-	1 раз на 2 тижні//тиждень 5
Лекція 4	Тема 1. Маніпулятивний вплив: ознаки та загрози. 1. Key concepts of media literacy. 2. What is manipulation? Manipulations in media. 3. Manipulation techniques and how to detect them 4. Fakes as a means of manipulation	2	1	1 раз на 2 тижні//тиждень 7
Лекція 5	Тема 1. Медаграмотність. Цифрова грамотність в медіапросторі. 1. The evolution of the Internet. 2. Social media and their impact. 3. Online tools of dialogue communication and learning. 4. The main principles of digital literacy and cyber safety	2	1	1 раз на 2 тижні//тиждень 9

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

Практичне заняття 1	Тема 1. Ключові поняття когніції. Таксономія Б. Блума. 1. Critical thinking in action. Bloom's taxonomy. 2. SWOT analysis, "Fishbone" diagram, their application for problem-solving.	2	1	щотижня/ /тиждень 1
Практичне заняття 2	Тема 2 SWOT аналіз, діаграма "Fishbone", їх застосування. 1. The purpose and structure of SWOT analysis: identifying strengths, weaknesses, opportunities, and threats in media or educational projects. 2. Using the Ishikawa diagram to visualize the root causes of problems in communication or workflow. 3. Practical application of these tools for improving media production, team collaboration, and strategic planning.	2	-	щотижня/ /тиждень 2
Практичне заняття 3	Тема 3. Розвиток медіа та їх роль в сучасному суспільстві. Медіа як бізнес. 1. Media in modern society. Media as business. 2. Media content perception.	2	1	щотижня/ /тиждень 3
Практичне заняття 4	Тема 4. Функціональні та лінгвальні особливості медіатекстів. 1. The main communicative functions of media texts and their influence on public opinion. 2. Linguistic and stylistic means used to achieve persuasive or manipulative effects in media discourse. 3. The role of genre conventions (news, interview, editorial, advertisement) in shaping the language of media texts	2	-	щотижня/ /тиждень 4
Практичне заняття 5	Тема 5. Структурно-семантичний аналіз медіатексту. 1. Identifying the macrostructure and microstructure of a media text: headline, lead, body, and conclusion. 2. The use of semantic fields, cohesion, and coherence devices in constructing meaning. 3. Intertextuality and implicit meanings as tools for shaping readers' interpretation of media messages	2	1	щотижня/ /тиждень 5
Практичне заняття 6	Тема 6. Специфіка сприйняття медіа контенту. 1. Factors influencing audience perception: background knowledge, cultural context, and emotional appeal. 2. The role of visual and verbal components in shaping the overall understanding of media content. 3. Critical media literacy: how to recognize bias, stereotypes, and manipulation in media materials.	2	-	щотижня/ /тиждень 6
Практичне заняття 7	Тема 7. Фейк як механізм інформаційної маніпуляції: ознаки та загрози. Створення та спростування фейків. 1. Key concepts of media literacy. 2. What is manipulation? Manipulations in media. 3. Manipulation techniques and how to detect them. 4. Fakes as a means of manipulation	2	1	щотижня/ /тиждень 7
Практичне заняття 8	Тема 8. Фактчекінг різних видів контенту. Застосування інструментів перевірки інформації. 1. The importance of fact-checking in the digital era: combating misinformation and disinformation. 2. Techniques and tools for verifying text, image, and video content (e.g., Google Reverse Image Search, Snopes, FactCheck.org). 3. Developing critical thinking skills to evaluate the reliability and credibility of online sources.	2	-	щотижня/ /тиждень 8

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

Практичне заняття 9	Тема 9. WebSafe: Соціальні медіа. Етика соціальних мереж. Інструменти III. Основи кібербезпеки. 1. Ethical challenges of social media use: privacy, digital footprint, and responsible online behavior 2. The influence of AI tools on content creation, information sharing, and user safety. 3. Basic principles of cybersecurity: protecting personal data, recognizing phishing, and safe password practices	2	-	щотижня/ /тиждень 9
Практичне заняття 10	Тема 10. WebWise: Онлайн інструменти діалогового спілкування та навчання іноземних мов. 1. The role of digital platforms (Zoom, Padlet, Quizlet, Duolingo, etc.) in enhancing language learning and intercultural communication. 2. Benefits and challenges of using AI-based conversational tools for language practice. 3. Best practices for integrating online interaction tools into foreign language teaching and autonomous learning.	2	-	щотижня/ /тиждень 10
Самостійна робота Завдання для самостійної роботи див. в СЕЗН ЗНУ, а також в метод. Залужна М. В., Запольських С.П. Інфомедійна грамотність ... 2022.	Тема 1. Ключові поняття когніції. Таксономія Б.Блума.	6	7	щотижня/ /тиждень 1
	Тема 2. SWOT аналіз, діаграма К.Ішикави ("Fishbone"), їх застосування.	6	9	щотижня/ /тиждень 2
	Тема 3. Розвиток медіа та їх роль у сучасному суспільстві. Медіа як бізнес.	6	7	щотижня/ /тиждень 3
	Тема 4. Функціональні та лінгвальні особливості медіатекстів.	6	9	щотижня/ /тиждень 4
	Тема 5. Структурно-семантичний аналіз медіатексту.	6	7	щотижня/ /тиждень 5
	Тема 6. Специфіка сприйняття медіа контенту.	6	9	щотижня/ /тиждень 6
	Тема 7. Фейк як механізм інформаційної маніпуляції: ознаки та загрози. Створення та спростування фейків.	6	7	щотижня/ /тиждень 7
	Тема 8. Фактчекінг різних видів контенту. Застосування інструментів перевірки інформації.	6	9	щотижня/ /тиждень 8
	Тема 9. WebSafe: Соціальні медіа. Етика соціальних мереж. Інструменти III. Основи кібербезпеки.	6	9	щотижня/ /тиждень 9
	Тема 10. WebWise: Онлайн інструменти діалогового спілкування та навчання іноземних мов.	6	9	щотижня/ /тиждень 10

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання**	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Написання есе	Місце критичного мислення серед базових навичок 21 століття	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №2	Індивідуальний проєкт: самоаналіз ступеня сформованості навичок критичного мислення	Самоаналіз ступеня сформованості навичок критичного мислення	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №3	Груповий проєкт	Створення діаграми Fishbone	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №4	Індивідуальний проєкт	Аналіз засобу масової інформації	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №5	Написання описативного есе	Опис власного профілю медіа споживача	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Модульний контроль 1	Контрольна робота	Онлайн тест за матеріалом тем 1-5	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	10
Практичне заняття №6	Написання контрастивного/ порівняльного есе	Порівняння типів медіа контенту	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №7	Індивідуальний проєкт	Аналіз медіа тексту	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №8	Ситуаційна задача	Виявлення маніпуляцій у медіа кейсах	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №9	Ситуаційна задача	Розрізнення фейків у медіа	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Практичне заняття №10	Груповий проєкт	10 кроків до цифрової безпеки	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	4
Модульний контроль 2	Контрольна робота: онлайн тест за матеріалом тем 6-10	Онлайн тест за матеріалом тем 6-10	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	10
Усього за поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
ІДЗ	Практичне завдання	Зміст, вимоги до оформлення: розміщено в СЕЗН ЗНУ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	20
Усього за підсумковий контроль				40

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

***Зміст контрольного заходу деталізовано в СЕЗН ЗНУ**

****Критерії оцінювання**

Практичні завдання

Критерій	1–2 бали — “Задовільно”	3 бали — “Добре”	4 бали — “Відмінно”
1. Змістовність і відповідність темі	Розкриття теми/питання часткове; є неточності; аргументація слабка або фрагментарна.	Тема розкрита достатньо; аргументи логічні, але не завжди глибокі.	Тема повністю розкрита; чітка логіка, доречні й переконливі аргументи.
2. Структура й організація матеріалу	Є помилки, порушена послідовність; не всі частини відповіді взаємопов’язані.	Структура загалом логічна; незначні порушення послідовності або зайві елементи.	Чітка логічна структура; повна організованість матеріалу.
3. Мова й оформлення	Помітні мовні помилки; стиль не завжди доречний; вимоги виконані частково.	Мовлення зрозуміле з окремими помилками; стиль загалом відповідний.	Грамотне, точне й стилістично доречне мовлення; вимоги повністю виконані.

Підсумковий контроль (макс. 20 балів - за теоретичне завдання, макс. 20 балів – за практичне завдання)

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання: залік	Залік передбачає розгорнуту та обґрунтовану усну відповідь на два теоретичних питання (з письмовою фіксацією відповідей), а також онлайн тест на платформі Moodle. У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Залік проводиться в усній формі при очній формі навчання. Структура білета передбачає розгорнуту та обґрунтовану усну відповідь на два теоретичних питання (з письмовою фіксацією відповідей), а також онлайн тест на платформі Moodle. За усні відповіді на питання студент може отримати до 10 балів, за онлайн тест – до 10 балів, або всього за залік можна отримати до 20 балів. У разі дистанційної форми навчання залік проходить у тестовій формі через платформу Moodle. Підсумковий онлайн тест складається із 40 тестових питань. Всього за підсумковий тест можна отримати до 20 балів.	20
	Практичне завдання: індивідуальне завдання (ІЗ)	Індивідуальне завдання – виконання (письмово) аналізу медіа кейсу із подальшим захистом.	План та вимоги до виконання ІЗ доступні у розділі «Індивідуальне завдання» на платформі Moodle. Кількість ІЗ – не більше 1 за семестр. Усі завдання подаються виключно через платформу Moodle до кінця семестру в терміни, зазначені у вимогах.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

Неформальна освіта

Залучення до навчального процесу неформальної освіти реалізується шляхом проходження здобувачами онлайн курсу на платформі «Медіаграмотність у регіонах України» <https://moodle.milukraine.net/> (рекомендовано курси «Критичне мислення в російсько-українській війні» та «Протидія мові ворожнечі в соціальних медіа»). Зараховується як Змістовий модуль 1 за умови отримання та надання викладачеві сертифікату, що підтверджує успішне завершення курсу.

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується [Наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або інформальної освіти»](https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/navchviddil/for-nefor/nakaz_mon_v_d_08_02_2022.pdf): https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/navchviddil/for-nefor/nakaz_mon_v_d_08_02_2022.pdf та «Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Залужна М. В., Запольських С. П. Інфомедійна грамотність та критичне мислення : методичні рекомендації до лекційних та семінарських занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська)», «Переклад (англійський)». Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 66 с.
2. Cherniavska L. V., Kurikhin A. A., Zaluzhna M. V. Meme as a form of promoting ideas among youth. *European Values in Ukrainian Education: Challenges and Frontiers* : collective volume. Lviv : Liha-Pres. 2021. P. 184- 209. <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/a90d127f-7d87-44cb-a888-08b14081c2d7>
3. Infomedia literacy and critical thinking : a textbook / O. Golovko, L. Dobrovolska, N. Oliinyk, M. Hladysh; ed. by O. Golovko. Poltava : V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University, 2023. 240 p.
4. Media Education and Digital Literacy / J. G. Galan, C. Lazaro-Perez (eds.). Basel : MDPI, 2023. 86 p.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

5. Media Studies 101. Media Texthack Team. LibreTexts, 2023. 91 p.
6. Vlerick M. Critical and Scientific Thinking: A Short Introduction. Tilburg : Open Press Tilburg University, 2023. 137 p.

Додаткова:

До Змістового модуля 1:

1. Dayton E., Rodier K. Critical Thinking, Logic, and Argument. Athabasca University Press, 2024. 317 p.
2. Ewing, R. C. Gruwell. Critical Thinking in Academic Research. 2nd ed. – Minnesota State Colleges and Universities, 2023. – 208 p.
3. Robinson, T. Arguments in Context: An Introduction to Critical Thinking. Allentown : Muhlenberg College, 2021. 248 p.
4. Thevenin, B. Making Media Matter: Critical Literacy, Popular Culture, and Creative Production. New York : Routledge, 2022. 259 p.

До Змістового модуля 2:

1. Cherniavska L., Tiapkina N., Bondarenko I., Kostiuk V., Usmanova O., Kostiuk Iu. Media Anti-Discriminatory Practices in War Conditions. Khazar Journal of Humanities and Social Sciences. 2023. T. 26. № 1. P. 64-78. URL: <https://ejournal.khazar.org/index.php/kjhss/article/view/30/29>
2. Derik I. Neglyad T., Stoyanova T. On the issue of verbal discrimination in contemporary media discourse. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 72. Т. 1. С. 239-245.
3. Finkler Yu. Information Genres of Media Content in the Structure of Communication Innovations. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Журналістські науки. 2022. № 2. Р. 1-5.
4. Intermedial Studies: An Introduction to Meaning Across Media / ed. by J. Bruhn, B. Schirmacher. London : Routledge, 2022. 343 p.
5. Poplavska N. Zalipska I. The language imagery and diversity of contemporary media text. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 64. Т. 2. С. 187-193.

До Змістового модуля 3:

1. Чернявська Л. В., Тяпкіна Н. І. Роль журналістики в поширенні недискримінаційного ставлення до вразливих груп: обумовленість контенту та продуктів. Права людини та масмедіа в Україні. Частина 3: Збірник конспектів лекцій / за заг. ред. К. С. Шендеровського, І. Виртосу. Київ : Інститут журналістики, 2021. 352 с.
2. Bilohrats, K. Peculiarities of fake media messages (on the example of Russian fakes about Ukraine). *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Журналістські науки. 2021. № 2. С. 1-10.
3. Fayvishenko D., Shudrak I. Clickbait and its impact on media trust: analytical review. *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2025. № 1. С. 26-32.
4. Propaganda and Conflict: War, Media and Shaping the Twentieth Century / ed. by M. Connelly, J. Fox, S. Goebel, U. Schmidt. London : Bloomsbury Academic, 2021. 350 p.
5. Putsiata, I. Fake as a method of manipulation in the media: Ukrainian experience. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Журналістські науки. – 2020. № 4. Р. 170-175.
6. The Propagation of Misinformation in Social Media: A Cross-platform Analysis / edited by R. Rogers. Amsterdam : Amsterdam University Press, 2022. 245 p.

До Змістового модуля 4:

1. Чернявська Л., Коновальчук Є. Чат-бот GPT як інструмент у роботі журналіста. *Держава та регіони*. Серія: Соціальні комунікації. 2024. № 4. С. 63-69.
2. Bazylevych N., Zaluzhna M., Zapolskykh S. et al. The curriculum for teaching English

- through Media Literacy / Ed. by N. Goshylyk, D. Sabadash, I. Zadorozhna, V. Goshylyk. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2022. 422 с.
3. Cherniavska L. V., Kurikhin A. A., Zaluzhna M. V. Meme as a form of promoting ideas among youth. *European Values in Ukrainian Education : Challenges and Frontiers* : колект. моногр. / за ред. О. В. Тупахіної, К. Г. Сіріньок-Долгарьової, Р. К. Махачашвілі. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2021. Р. 184-209.
 4. Matassi M., Boczkowski P. J. To Know Is to Compare: Studying Social Media across Nations, Media, and Platforms. Cambridge : The MIT Press, 2023. 187 p.
 5. Pohrebniak, I. Internet-communication as key parameters of media industry formation. *Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації*. 2020. № 4. Р. 98-104.

Інформаційні ресурси

Інформаційні джерела:

1. Веб-сайт Академії Української Преси. URL : <http://www.aup.com.ua/>
2. Веб-сайт інформаційного порталу “Stopfake”. URL: <http://www.stopfake.org/category/instrumenty>
3. Інтернет-портал «Детектор медіа». URL : <https://detector.media/>
4. Онлайн платформа «Медіаграмотність у регіонах України». URL: <https://moodle.milukraine.net/>
5. Українське інтернет-видання “MediaSapiens” URL : <https://ms.detector.media/>
6. DigComp 2.0. The Digital Competence Framework 2.0. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework>
7. Heick T. 11 Underlying Assumptions Of Digital Literacy. URL: <http://teachthought.com/literacy/11-underlying-assumptions-of-digital-literacy/>
8. Ianitskyi A. Medialandscapes: Ukraine. URL: <https://medialandscapes.org/country/ukraine>
9. Stauffer B. What Are 21st Century Skills? 2022. URL: <https://www.aeseducation.com/blog/what-are-21st-century-skills>
10. Ukraine Digital Threat Landscape: Civil Society & Media. Evaluation report. 2023. URL: <https://internews.org/resource/ukraine-digital-threat-landscape-civil-society-media/>

Корисні ресурси та сервіси:

1. Вебсайт фотографій з географічними мітками. URL: <http://www.panoramio.com/>
2. Доступ до супутникових знімків. URL: <https://www.google.com/earth/>
3. Інтерактивний довідник з онлайн безпеки. CYBER SAFETY : An interactive guide to staying safe on the Internet. URL: <https://www.opencolleges.edu.au/informed/cyber-safety/>
4. Онлайн гра з медіаграмотності “Media Literacy Mission”. URL: http://irex.mocotms.com/ml_en/story_html5.html?lms=1
5. Плагін для пошуку за зображеннями. URL: <https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/who-stole-my-pictures/>
6. Рубрика “Інструменти” на сайті StopFake. URL: <http://www.stopfake.org/category/instrumenty>
7. Сайт перевірки фейків, сумнівних новин та Інтернет чуток. URL: <https://www.truthorfiction.com/>
8. Сервіс аналізу доступної інформації з метаданих. URL: <http://regex.info/exif.cgi>
9. Сервіс перевірки інформації про зміни зображення. URL: <http://fotoforensics.com/>
10. The Foundation for Critical Thinking. URL: <https://www.criticalthinking.org/>

Курс розроблено на основі змісту та матеріалів семінарів-тренінгів з інфомедійної грамотності в рамках проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств США та Великої Британії, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси (2019-2020 р.). Програма сертифікована експертами IREX та рекомендована до впровадження.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим, оскільки курс носить інтерактивний характер.

Підготовка до семінарських занять відіграє важливу роль у структурі курсу, відтак вона має бути виконана у повному обсязі. Бажано уникати запізень на заняття, оскільки представлена на них інформація не повторюватиметься. За завдання, виконані та надіслані пізніше вказаного для виконання дедлайна, знижуватимуться бали.

Пропущені контрольні заходи мають бути відпрацьовані на консультації до кінця поточного тижня, інакше студент отримає за них 0 балів. Пропуски можливі лише з поважної причини та мають підтверджуватися відповідними документами.

Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття, мусять упродовж тижня узгодити з викладачем графік відпрацювання пропущеного матеріалу (впродовж тижня після пропуску). Відпрацювання занять здійснюється шляхом пред'явлення виконаних завдань (завантаження файлів на платформу Moodle) або усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом занять. Завдання, надіслані через соціальні мережі, до розгляду не приймаються і оцінюються не будуть.

Відпрацювання пропущених занять відбувається за домовленістю з викладачем у відведені та оприлюднені на сайті ЗНУ години консультацій. Накопичення пропусків без складання матеріалу є неприпустимим! За умови систематичних пропусків студент може бути недопущеним до складання заліку та направленим на повторне вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у Додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>.

Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення автора тлумачаться як плагіат. Викладач здійснює перевірку на плагіат творів, есе, презентацій та інших інтелектуальних продуктів, створених студентом, за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck.

Надання робіт (есе, творів), виконаних інструментами штучного інтелекту (ChatGPT, Bing тощо) без адаптації та зазначення їх застосування, є проявом академічної недоброчесності.

До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат, нерегламентоване використання ШІ чи інші прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в Додатку до силабусу). Такі роботи до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Студенти отримують за сфальсифіковане завдання 0 балів.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами дозволено за умови, що це передбачено завданням та озвучено викладачем (наприклад, згенерувати WordCloud, знайти інформацію онлайн, пройти опитування чи виконати онлайн тест). Весь інший час гаджети мають бути налаштовані на

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

беззвучний режим, аби не перешкоджати навчальному процесу, їхнє використання під час занять заборонене.

Під час виконання заходів поточного та підсумкового контролю використання додаткових електронних пристроїв заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є СЕЗН Moodle. Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть на отримані повідомлення своєчасно. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень у Moodle. Відповіді на запити студентів надаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Запитання до викладача можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту, групи Viber/Telegram та розміщуватися у форумі Moodle. Для оперативного отримання оповіщень про нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, бажано уточнити, чи актуальною є адреса електронної пошти, зазначена у профайлі студента.

Повідомлення викладачеві мають бути підписані ім'ям та прізвищем студента, із зазначенням курсу та номера групи. Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання є терміновим, відправте особисте повідомлення викладачеві на Viber/Telegram, обов'язково вкажіть прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

Дотримуйтесь ввічливого стилю спілкування, чітко вербалізуйте своє питання.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Інфомедійна грамотність та критичне мислення

комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>